

A Királynő és gyermeke

Anne és Maud élete

írta Tamás Szandra

Amikor átlépte az a bizonyos időszámítás az 1901-es évet, az emberek belesöpöptek a 20. századba. Abba a századba, amit később is a hatalmas előretörés időszakának hívtak. Hatalmas méretű fejlődések vették kezdetüket, akár az egészségügy, akár a közlekedés területén, viszont sajnos sok háború is kitört, ami pedig nagyon sok emberéletet követelt. Sokan a népi történetek korának is nevezik.

A 19. században már elindult egy nagy célú fejlődés, ami ebben a korban csak tovább fejlődött, és elérte a kívánt célokat, tulajdonképpen megváltoztatta az élet minden részét, az egész társadalmat.

Néhány fontos adat és évszám:

1903: az első repülőgép és autógyár az USA-ban, a Wright fivérek első repülése, Oskar Messter a berlini Apollo moziban bemutatja az első hangos képet, az EKG feltalálása, az első Tour de France.

1904: az orosz–japán háború kezdete, megalakul az antant, a FIFA megalapítása Londonban, John Ambrose Fleming elkészíti az első elektroncsövet.

1905: lezárul az orosz–japán háború, megszületik az önálló norvég királyság, a fény éve lett, az első eszperantó világtalálkozó.

1906: Londonban bemutatták a tartós hullámot, az SOS hivatalos nemzetközi segélykérő lesz, Budapesten megnyílik a Szépművészeti Múzeum, bemutatták a világ első játékfilmjét.

1907: létrejön az ido nyelv, megalakul a cserkészlet, amerikai bankpánik, a Magányos cédrus megfestése, az Amerikai Egyesült Államokban géppel kezdik fűjni az üvegpalackokat, elsőként írják le az Alzheimer-kórt.

1908: I. Károly és fia merénylet áldozata lesz, kezdetét veszi a londoni olimpia, a Ford gyártani kezdi a T Modellt, megalakul a General Motors, elindul a Nyugat.

1909: Nemzetközi nőnapot tartanak az Egyesült Államokban, Spanyolország háborúja Marokkó ellen, Robert Edwin Peary eléri az Északi-sarkot.

1910: VII. Edward halála, létrejön a Dél-afrikai Unió, Montenegró független királysággá alakul, forradalom robban ki Mexikóban.

1911: Olaszország hadat üzen Törökországnak, Károly és Zita esküvője, Roald Amundsen eléri a Déli-sarkot, Mongólia független lesz Kínától.

1912: Megalakul a Kínai Köztársaság, elindul első és egyben utolsó útjára a Titanic, megalakul a Magyar Cserkészszövetség.

Ez a sok dolog csak egy nagyon kicsi része annak, amik történtek a nagyvilágban az alatt az idő alatt, ami alatt Lucy Maud Montgomery történetei is játszódhatnak, mint az Anne és a Váratlan utazás. E híres történetek színhelye Kanada, azon belül is a Prince Edward-sziget.

Kanada az észak-amerikai kontinensen elterülő nagy ország. Területe az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig tart, északon pedig a Jeges-tengerig ér. A Prince Edward-sziget e terület legkisebb tartománya, sziget a Szent Lőrinc-öbölben.

A Prince Edward-sziget lakóit a kanadaiak gyakran csak a „szigetiek” néven emlegetik. A világ 104. legnagyobb, illetve Kanada 23. legnagyobb szigete. Nevét Prince Edward Augustusról, Kent grófjáról, Viktória brit királynő apjáról kapta. A szigetet Jacques Cartier fedezte fel 1534-ben, 1719-ben érkezett ide az első telepes, 1873-tól Kanada része. Fővárosa Charlottetown.

Az Anne-ből jól ismert Avonlea csak fikció, a valóságban ilyen település nem található a szigeten.

Na de honnan is ismerős az embereknek ez a sziget? Szerintem nagyon sokunknak nem is kell gondolkodnunk, hiszen egy időben minden hétvégén a televízió előtt a mindennapi életünk részévé vált a vörös hajú kislány, a barna hajú fiú és Avonlea.

A híres történet nagyon sok országot bejárt, a könyv és a megfilmesített verzió is nagy sikereket ért el. Még több év távlatából visszagondolva is, minden korosztályt megérint. Sokan csak később kezdtek el érdeklődni az után, hogy ki lehet az a fantasztikus ember, akinek a fejéből kipattant ez az ötlet, ki lehet az, aki képes volt megírni ezeket a varázslatos, letehetetlen könyveket, és aki kitalálta ezt a vidám történetet. Manapság már azért ha meghallják Lucy Maud Montgomery nevét, már be tudják azonosítani a történettel. Na de ki is volt ő?

1874. november 30-én született a Prince Edward-sziget Clifton nevű városában. 21 hónapos korában édesanyja tüdővészben elhunyt, édesapja elköltözött, így anyai nagyszüleihez került, majd 13 év után ismét édesapjával élt, de honvágya miatt visszaköltözött a Prince Edward-szigetre. Nagyanyja halála után ment férjhez egy lelkészhez, amikor is el kellett hagynia a szigetet. 1941 végére állapota teljesen leromlott, majd 1942-ben hunyt el.

Ha mélyebbre ásunk életének történetének, rájövünk, hogy a vörös hajú kislányt, Anne-t a saját életéből merítette, nagyon sok hasonlóság van köztük, és talán azt is lehet mondani, hogy így sikerült feldolgoznia a saját életét, a saját sikereit és kudarcait is egyben.

A kezdetek:

Marilla és Matthew életébe érkezik a várva várt árva, ám a kisfiú helyett egy kislány várja őket a vasútállomáson. Az író is korán elvesztette édesanyját, és édesapjával sem élhetett. Árvának érezhette magát, bár nagyszülei nagyon sokat segítettek neki, sőt az új helyen idővel rengeteg barátot is szerzett, az elején nagyon nehezen boldogult, és mint minden kislánynak, nagyon hiányzott neki elvesztett édesanyja.

Maudról is nagyon sok pletyka terjengett arról, hogy sokszor képzeletbeli barátokat talált ki magának, hogy nagyon sokat gondolkodott, álmodozott, imádta a tengert, a dombokat, a vadvirágokat. Szerintem senki sem felejt el, ha visszagondol Anne történetére, hogy a bájos vörös kislány is hogyan illeszkedett be a Cuthbert család mindennapjaiba, hogy mennyire nehezen szokta meg Marilla a rengeteg hasznavehetetlen beszédet, az állandó álmodozást. Az idővel ez ugyan csökkent mindkettejük életébe, de valahol a lelkük mélyén állandó kislányok maradtak. Az árvaság nagyon nehéz, szinte elképzelhetetlen egy olyan ember számára, aki boldog családban nőtt fel, hogy idegenek adják a mindennapi falatot, és hogy idegenekkel kell megosztani az élet minden részét. Mind a ketten hirtelen csöppentek bele az új életbe, és a képzeletbeli barátok, az ábrándozás, a folyamatos érdeklődés minden iránt átsegítette őket ezen a kemény időszakon. A következő hasonlóság a könyvek. Mind a ketten rajongtak a jobbnál jobb irományokért, nagyon sok időt töltöttek olvasással, az volt a szórakozásuk, és imádták mindezt a szabadban csinálni.

Iskolaévek:

Mint minden normális gyermeket, Marilla és Matthew Anne-t is beíratta a helyi iskolába. Ott nagyon nehezen indultak a napjai, hiszen sokszor piszkálták, és ugratták, leginkább Gilbert, aki akkor még nagyon is takargatta érzelmeit a lány iránt. Emlékezzünk csak a „Répa” kifejezésre! Maud is nagyon nehezen illeszkedett be az iskolába, sokat csúfolták és gúnyolták, nem nagyon tudta ezt elfogadni ő sem. Mind a ketten kiálltak a maguk igazáért, és kivívták a saját tiszteletüket. Jeleskedtek a tananyagban, amit szerettek, azt nagyon szívesen megtanulták, és könnyen boldogultak.

Magasabb szintű tanulmányokat folytattak mind a ketten, főiskolára jártak, majd mind a kettő a tanári pályát választotta. Anna otthon maradt Avonlea-ban, hiszen gondoskodni szeretett volna Marilláról, mivel Matthew halála után egyedül maradt a Zöld Oromban. A későbbiekben mind a ketten egyetemre mentek tanulni. Az író életébe is hatalmas változás jött, hiszen nagyanyját ő ápolta hosszú évekig, ami hiába a szeretet, hátráltatta saját élete előrejutásában. Nem szeretett volna addig férjhez menni, amíg minden rendben nincsen, így vőlegényével, egy lelkésszel csak nagymamája halála után keltek egybe. Itt is hasonlít a történet, hiszen ahogyan az ő nagyanyja, úgy Marilla is egyedül maradt, és segítségre szorult. Ahogy ő, úgy Anne is mindent megtett, hogy segíthessen.

Gilbert és Anne szerelme másként van bemutatva a regényben és másként a filmben, de a lényege mind a kettőnek ugyanaz, hogy szerelmesek egymásba, és idő kell, mire mind a ketten ezt ki tudják mutatni, a film szerint ebben nagy szerepe van a fiú betegségének is.

Az írónek is több udvarlója akadt, igaz, hogy a film szerint Anne azért nem volt ellátva nagyon sok fiúval, de egy komoly neki is volt, és csak véletlenek sorozata akadályozta meg, hogy férjhez menjen hozzá. A lényeg, hogy mind a ketten kívárták a nagy szerelmet, a különbség viszont itt nagyon is érezhető, hiszen Anne élete a gyerekkori szerelemben teljesedett ki, hiszen akárhogy is titkolták, mind a ketten már egész kicsi koruk óta vonzódtak egymáshoz, ami szép lassan alakult át szerelemben, míg az író a sok kérő közül választott ki egy lelkészt, és nincs arról információ, hogy előtte ők ismerték volna egymást. A házasság, illetve a jegyesség mind a kettőjük életében nagy változást jelentett, hiszen el kellett hagyniuk szerető otthonukat. Leaskdale lett az író új otthona, ahol férje lett az új lelkész, és ő nagyon jó lelkészfeleségnek bizonyult, de otthona nagyon hiányzott neki. Gilbert pedig New Yorkban kap orvosi állást, és természetesen szerelme követi őt, és ahogy tud, ő is próbál beilleszkedni. A különbség annyi, hogy az író ezen már a későbbiekben nem tudott változtatni, míg Anne és Gilbert látva boldogtalanságukat, hazaköltöztek. Valószínű, hogy Maud bár nem mondta, hiszen nem mondhatta, de a szíve legmélyén vágyott haza, hiányzott neki a gyönyörű sziget. Boldog volt férje mellett, de a honvágy ellen nem tudott mit tenni. Ez volt az az érzés, amivel már gyerekkorában meg kellett küzdenie, és ami miatt nem látta többé édesapját, hiszen a szíve hazahúzta oda, ahol boldog volt, a szigetre.

Gilbert hatására Anne elkezdte írni Avonlea-ról szóló könyvét, amiben tulajdonképpen az író beismeri, hogy saját magát formálta meg Anne személyében, a saját életét, a vágyait, a kudarcait, a boldogságát, mindent.

Mivel regénye annyira sikeres volt, ezért kérésre folytatta azt, ami már nem volt akkor hatással az emberekre, mint az első, de olvasója természetesen azoknak is akadt bőven. A művek nem időrendben íródtak, de ha ez ember elolvassa őket, rájön, hogy minden a helyére kerül.

A filmből nem készült olyan folytatás, mint amit mindenki várt volna, de a regény, ahogy már említettem folytatódott. A film úgy zárult, hogy Anne és Gilbert végre hazatalált, és csatlakozott hozzájuk egy régi kedves ismerős fiú gyermeke, akiket ők neveltek szülei halála miatt, és együtt hárman sétáltak át a közös életükbe.

A regény viszont taglalja ezt továbbra is, sőt tovább is viszi a történetet.

Család: (regény)

Gilbert és Anne első közös gyermeke újszülöttként meghal, az életben az író első gyermeke szintén életét vesztette. A későbbiekben a történet már nem kapcsolódik olyan szorosan egymáshoz, hiszen a regény viszi tovább Anne életét a különböző szakaszokon, rávilágít gyermekei fejlődésére, és felnőtté válására, sőt még arra is, hogy háborúba indulnak. Az utolsó két könyv már főleg csak a gyermekeiről és egy lelkész gyermekeiről szól. Talán itt bekapcsolódik a történetbe megint a saját élete, hiszen férje lelkész.

A saját élete regényben való megformálását itt befejezte Maud, hiszen férje egyre rosszabbodó állapotában már neki sem volt olyan egyszerű az élet. Aktív éveiben ugyan sosem hagyta abba az

írást, akármilyen jó felesége is volt a férjének, erről nem tudott lemondani. Sok sikeres történet született még, ami az ő nevéhez köthető, de egyik sem volt ennyire rámutatása a saját életére. Talán ez az egy mű, amiben az olvasó és a televízió néző is érezheti mindazt, amin Maud átment. Boldog volt, nem panaszkodott az életére, de gyerekkori traumája kihatott életére, bár nagyon szerette nagyszüleit, a szülei elvesztése fájdalmat okoztak neki, ami azért a későbbiekben is érezhető. Első gyermeke megszületése és elvesztése is az ide sorolható tragédiák közé tartozik, valószínű ezért jelentette meg regényében is, hogy könnyebb legyen kiadni és átvészelni a fájdalmát.

Időben is nagyjából egy helyen vannak, hiszen az Anne is az 1890-es évek elején játszódik, és mint Maud életrajzából kiderül, az ő fiatalkora, fénykora is arra az időre köthető. A későbbiekben ugyan hatással voltak rá a háború eseményei is, arról nem tudunk, hogy közvetlenül érintve lett volna, hogy esetleg valamelyik rokonát elvesztette-e így, de mindenesetre a regényben és a filmben is elég nyíltan beszél a háborúról, elég részletesen mutatja be közönségének. Nagyon borzasztónak érezhette messziről is, hiszen mindenki, aki látta a filmet vagy olvasta a regényt, emlékezhet arra, hogy Anne mennyit szenvedett a háború ideje alatt, amíg a férjét kereste, mi mindenen átment, mennyi barátot és ismerőst veszített el, és hány embernek látta tönkremenni az életét, akár egy-egy végtag elvesztésével.

Abban az időben természetes volt a templomba járás, ami meg is jelenik Anne hétköznapijaiban is, a későbbiekben már férje hatása is nagyban érezhető.

Anne élete boldogan ért véget, az író is biztosak lehetünk benne, hogy valami hasonlót szeretett volna magának, ám ez nem mind adódott meg neki. Kifelé mutatták férjével boldogságukat, ám halála előtti években súlyos betegségeken esett át, köztük volt egy idegösszeomlás is, amit igazából senki nem tud, hogy mi eredményezett, nagy a valószínűsége, hogy férjével lévő kapcsolata is közrejátszott. Halála előtt pár hónappal olyannyira legyengült az állapota, hogy már kedvenc hobbijának, az olvasásnak sem tudott hódolni, hiszen sem írni, sem olvasni nem tudott már. Egy tavaszi napon hajtotta fejét örök álmra.

A nézők másik kedvenc sorozata a Váratlan utazás volt, ami szintén az író regényei alapján készült, több műből hozták össze a forgatókönyv készítői. Sok mindenben hasonlít Anne történetéhez, sőt össze is kötik vele, miszerint Marilla a King család rokona. Abban is egy picit felfedezhetünk az író életéből, gondoljunk csak a sorozat legelejére, amikor Sara a szigetre kerül. Miért? Édesanyja neki is korán életét vesztette, édesapja pedig különböző törvényi dolgok miatt nem tudja gondját viselni, így elküldi lányát felesége családjához, hogy amíg nem jönnek helyre ügyei, viseljék ők gondját a lányának. Maud sem élt édesapjával, őt nagyszülei nevelték nem nagynénjéék, de a lényeg ugyanaz. A későbbiekben ugyan már nem nagyon utal a saját életére, ami nem feltétlen annak köszönhető, hogy nem akart, hanem annak, mint ahogy már említettem, hogy ez nem olyan egybehangzó mű, mint amilyen az Anne volt.

A kor írójának is nevezhetnénk őt, hiszen nem sok nő ért el hasonló sikereket, mint ő. Sokan királynőnek hívták, főleg azok, akik rajongtak a munkásságáért. Anne volt az ő fő műve, ő volt az ő gyermeke. Sajátjának nevezhetjük teljes egészében, hiszen a saját életét követhetjük benne nyomon. A másik királynő pedig maga a Prince Edward-sziget, hiszen az ő gyermeke volt ez a fantasztikus író, amit nagyon sokan köszönünk neki!

Vége